

03 APR 2013

RIKSADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

REF.:
13/1108 - TKH

VÅR REF.:
2013/00514-002 GKL/ggr
582

DATO:
25.03.2013

HØRING AV FORSLAG TIL ENDRING I PASSLOVEN OG PASSFORSKRIFTEN – UTVIDET ADGANG FOR POLITIET TIL Å BENYTTE OPPLYSNINGER FRA PASSREGISTERET

Det vises til høringsbrev 20. februar d.å og høringsnotat om ovennevnte.

Riksadvokaten ser meget positivt på at det gis hjemler for at politiet, ved direkte tilgang til passregisteret, kan benytte opplysninger fra dette i ulike deler av sitt arbeid, ikke minst ved etterforskning av straffbare forhold. Det er videre viktig at ”utlevering” kan skje ved direkte tilgang.

Departementet har redegjort for de ulike hensyn som gjør seg gjeldende, og etter riksadvokatens mening avveid disse på en fornuftig og god måte. En er i all hovedsak enig i de fremsatte forslag til endringer i passloven og passforskriften, men har noen bemerkninger til forslaget til § 8a første ledd bokstav c):

Departementet utkast innebærer at opplysninger fra passregisteret skal kunne utleveres og brukes ”ved etterforskning av forhold som etter loven kan medføre høyere straff enn fengsel i seks måneder”. I høringsnotatet fremgår at en forhøyet straff på grunn av realkonkurrens, jf. straffeloven § 62, ikke kan tas i betraktning. Betydningen av idealkonkurrens kan ikke ses eksplisitt omtalt.

Riksadvokaten er enig i at det bør være et visst krav til strafferamme, og ”høyere straff enn seks måneder” synes hensiktsmessig. Vi har heller ikke sterke innvendinger mot at det ikke skal tas i betraktning at straffen kan settes høyere (enn seks måneders fengsel) på grunn av realkonkurrens. Dette er imidlertid en forskjell fra det som gjelder for pågrepelse, jf. straffeprosessloven § 171, og for å minimalisere muligheten for misforståelser, bør det vurderes om denne ulikheten bør komme klarere frem i lovteksten. Formentlig vil ulikheten bli tydeligere dersom en benytter formuleringen ”en handling” i stedet for ”forhold”.

Det fremgår etter riksadvokatens mening ikke klart hvilken betydning det skal ha at en ved samme handling bryter flere straffebud (idealkonkurrens), og dermed kan ilegges høyere straff en øvre strafferamme i det enkelte straffebud (jf. straffeloven § 62 første ledd). Ordlyden i § 8a bokstav c) løser ikke uten videre spørsmålet, og en kan som nevnt ikke se at problemstillingen er omtalt i høringsnotatet. Dersom det er straffverdighetene ved den aktuelle handlingen som skal være avgjørende for om opplysninger fra passregisteret skal kunne brukes, bør det etter riksadvokatens mening legges vekt på den økning i strafferammen som skjer ved idealkonkurrens. Den praktiske betydningen av dette er imidlertid neppe særlig stor.

Vi bemerker ellers at det i § 8a første ledd bokstav c), om forebygging, bør fremgå klart at det må være snakk om forhold som kan medføre fengsel i tre år *eller mer* (eventuelt "minst tre år"). Det bør også her vurderes om det bør sies "en handling" i stedet for "forhold", jf. over.

Det bør for øvrig vurderes å dele bestemmelsen i den foreslåtte bokstav c i to, slik at forebygging reguleres i én bokstav og etterforskning i en annen.

Tor-Aksel Busch

Guri Lenth
kst. førstestatsadvokat